TÂĞUT KELİMESİNİN ANLAMI

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ معنى كلمة الطاغوت ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Tâğût kelimesi, güneş, ağaçlar, putlar ve taşlar gibi insanları kendisine ibâdet etmeye çağırmayan cisimleri de kapsar mı?

İnsanların onlara veya kabirlerine ibâdet etmelerinden dolayı İmam Şâfiî gibi muttakî müslümanlar, tâğutlar olarak adlandırılabilinir mi?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Allah Teâlâ'nın dışında kendisine ibâdet edilen her varlık tâğut değildir. Tâğut kelimesinin anlamının beyanı hakkında ilim ehlinin sahih görüşlerinden birisi de İbn-i Cerir et-Taberî'nin şu sözüdür:

"Bana göre tâguta verilecek en doğru anlam; Allah Teâlâ'ya karşı haddini aşan ve Allah Teâlâ'dan

başka kendisine zorla veya gönüllü itaat edip bağlanılarak ibâdet edilen kimsedir.Kendisine ibâdet edilen bu varlık bir insan olabileceği gibi şeytan, dikili taş, put veya herhangi bir şey de olabilir."[1]

İbn-i Cerîr et-Taberî tâğut hakkında yine şöyle demiştir:

"Tâğutun aslı, tağâ fulân yatğû denildiğinde, o kimsenin kadrini ve haddini aşması demektir."

Peygamberler, âlimler, sâlih kimseler ve evliyâ, insanları kendilerine ibâdet ve itaat etmeye zorlamamışlardır. Aksine insanları bundan şiddetle uyarmışlardır. Hatta Allah Teâlâ'nın cinlere ve insanlara peygamberler göndermesi; onları Allah Teâlâ'yı birlemeye ve O'nun dışındaki ilahları inkâr etmeye çağırmak içindir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

---

[1] Taberî Tefsiri; cilt:3, sayfa: 21

﴿ وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَۖ ... ﴾ [سورة النحل من الآية: ٣٦]

"Şüphesiz ki biz, (geçmişte) her ümmete bir peygamber gönderdik (ve ona şöyle söylemesini emrettik): 'Yalnızca Allah'a ibâdet edin. Tâğuta ibâdet etmekten sakının."[1]

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

﴿ وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّۚ إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥۚ تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١١٦ مَا قُلۡتُ لَهُمۡ إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۚ وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴾ [سورة المائدة الآيات: ١١٦-١١٧]

[1] Nahl Sûresi: 36

"(Kıyâmet günü) Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında (ibâdet edilen) iki ilah edinin' diye sen mi söyledin, buyurduğu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem bana yakışmaz. Hem ben bunu söyleseydim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). Sen nefsimde (gizli) olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri (gizli-açık her şeyi) hakkıyla bilensin. Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şâhit idim. (Yeryüzünde) ecelimi tamamlayınca (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), artık onların üzerine (gizli olan amellerine) sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakkıyla görensin."[1]

---

[1] Mâide Sûresi: 116-117

Allah Teâlâ'nın dışında kendilerine ibâdet edilmiş olsalar bile, peygamberler ve âlimler, tâğutlar diye adlandırılamazlar.

Bazı insanlar, İmam Şâfiî veya başka âlimler hakkında aşırıya giderek,Allah Teâlâ'nın dışında onlardan imdat dilerler veya onların kabirlerine ibâdet ederlerse, o âlimlerin hiçbir günahı yoktur. Aksine günah, onu Allah Teâlâ'ya ortak koşanlarındır.

Aynı şekilde, Allah Teâlâ'nın dışında İsa -aleyhisselâm-'a ibâdet eden hıristiyanlar da böyledir. İsa -aleyhisselâm- onların işledikleri günahlardan hiçbir şeyi üstlenmez.

Tâğut kelimesinin kısa tanımlarından birisi de şudur:

"Tâğut: Allah Teâlâ'nın dışında kendisine ibâdet edilen ve kendisi de buna râzı olan kimsedir."

Bilindiği gibi İsa -aleyhisselâm- ile diğer peygamberler, aynı şekilde İmam Şâfiî -Allah ona

rahmet etsin- ve diğer muvahhid âlimler, Allah Teâlâ'nın dışında kendilerine ibâdet edilmesine asla râzı olmazlar. Aksine onlar, insanları bundan yasaklamışlar ve onlara tevhîdi açıklamışlardır.

Nitekim Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm- hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّۚ إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥۚ تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١١٦ مَا قُلۡتُ لَهُمۡ إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۚ وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ﴾ [سورة المائدة الآيات: ١١٦- ١١٧]

"(Kıyâmet günü) **Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında** (ibâdet edilen) **iki ilah edinin' diye sen mi söyledin, buyurduğu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem**

bana yakışmaz. Hem ben bunu söyleseydim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). **Sen nefsimde** (gizli) **olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri** (gizli-açık her şeyi) **hakkıyla bilensin. Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şâhit idim.** (Yeryüzünde) **ecelimi tamamlayınca** (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), **artık onların üzerine** (gizli olan amellerine) **sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakkıyla görensin."**[1]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Mâide Sûresi: 116-117